

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 618/2016-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka a zo sudcov Marianny Mochnáčovej a Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Vendelínom Benkóczkim, Advokátska kancelária Benkóczki, Baláž – advokáti, s. r. o., 29. augusta 36A, Bratislava-Staré Mesto, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/2015 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 C 27/2002) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/2015 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 C 27/2002) p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/2015 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 C 27/2002) prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je jej Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov), ktorú je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Vendelína Benkóczkiho, Advokátska kancelária Benkóczki, Baláž – advokáti, s. r. o., 29. augusta 36A, Bratislava-Staré Mesto, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 618/2016-10 z 5. októbra 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/2015 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 13 C 27/2002).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 25. februára 2002 sa žalobcovia domáhali pôvodne proti právnej predchodkyni sťažovateľky (starej mame) určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“) v dôsledku vydržania. Z dôvodu, že pôvodná žalovaná darovala sporné nehnuteľnosti sťažovateľke ako svojej vnučke, sa sťažovateľka stala účastníčkou konania na strane žalovanej. Podľa sťažovateľky okresný súd v predmetnej veci koná so zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, v dôsledku čoho ju dlhodobo ponecháva v právnej neistote a oddiaľuje sa tým právoplatné skončenie sporu.

3. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného tiež uviedla:

„K zbytočným prietahom v konaní došlo predovšetkým nekonaním súdu v období rokov 2006 až 2009 a súčasne roku 2015, kedy súdy nevykonali žiaden úkon. Takisto činnosť súdu v období, keď síce vykonával procesné úkony a nariadil pojednávania, nemožno hodnotiť ako efektívnu, pretože zatiaľ nevedla k právoplatnému ukončeniu veci. Konanie o určenie vlastníctva pritom patrí k štandardnej agende súdov a v konaní nie je prítomný žiaden prvok, ktorý odôvodňuje neprimeranú dĺžku konania.“

4. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd vydal nález, „... ktorým vysloví, že moje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo nečinnosťou Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod spis. zn. 15 C/30/2015 (pôvodne pod spis. zn. 13 C/27/2002) porušené,

Okresnému súdu Bratislava III prikáže v konaní vedenom pod spis. zn. 15 C/30/2015 (pôvodne pod spis. zn. 13 C/27/2002) konať bez zbytočných prietahov, prizná mi primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 eur, ktoré bude Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť mi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a napokon

zaviaže Okresný súd Bratislava III uhradiť mi na účet môjho právneho zástupcu, Benkóczki, Baláz - advokáti, s.r.o., trovy konania v sume 363,79 eur s DPH, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci za okresný súd písomne vyjadril jeho predseda listom sp. zn. Spr. 3795/2016 z 2. decembra 2016 a k vhodnosti ústneho prejednanía veci sa právny zástupca sťažovateľky vyjadril listom z 28. novembra 2016.

5.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem iného tiež uviedol:

„Vo vzťahu k nečinnosti tunajšieho súdu v niektorých obdobiach /odo dňa 22.9.2010, kedy bol spis veci dovolacím súdom vrátený s pokynmi v ďalšom postupe až do dňa 18.10.2011, kedy zákonný sudca realizoval pokyny dovolacieho súdu, odo dňa 2.4.2013 do dňa 30.10.2013, kedy bol spis zasielaný odvolaciemu súdu, odo dňa 14.1.2015, kedy bol spis tunajšiemu súdu vrátený po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa na ďalšie konanie do dňa 12.1.2016, kedy bolo vo veci nariadené pojednávanie na deň 15.4.2016/ súhlasím s potenciálnym záverom, že možno hovoriť o vzniku prietahov v konaní, v tejto súvislosti však nemožno nepoukázať aj na zásadný faktor, ktorým je neprimerane vysoký nápad vo všetkých súdnych oddeleniach tunajšieho súdu...“

5.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom vyjadrení k vhodnosti ústneho pojednávania uviedol:

„- prípadné ústne pojednávanie Ústavného súdu považujem za neúčelné a nehospodárne, nakoľko od neho podľa môjho názoru nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci a súčasne z rovnakého dôvodu

- ... súhlasím s upustením od ústneho pojednávania Ústavného súdu.“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie

o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

7. Z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 30/2015 (pôvodne pod sp. zn. 13 C 27/2002):

- 25. február 2002 – žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia svojho vlastníckeho práva k záhrade vydržaním, ktorú mali od právneho predchodcu žalovanej odkúpiť, avšak opomenuli uzatvoriť písomnú kúpnu zmluvu a mali iba písomné potvrdenie o zaplatení kúpnej ceny;

- 19. marec 2003 – pre účely vyrúbenia súdneho poplatku okresný súd vyzval právnu zástupkyňu žalobcov, aby preukázali hodnotu spornej záhrady;

- 2. apríl 2003 – žalobcovia predložili znalecký posudok o ocenení spornej záhrady;

- 7. júl 2003 – okresný súd vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku;

- 30. júl 2003 – žalobcovia zaplatili súdny poplatok;

- 10. november 2003 – okresný súd pripojil súvisiace spisy tamojšieho súdu;

- 14. november 2003 – okresný súd vydal uznesenie, ktorým uložil žalobcom odstrániť vady žaloby (uviesť údaj o štátnom občianstve a do petitu uviesť označenie orgánu vedúceho príslušný kataster, pozn.);

- 10. december 2003 – žalobcovia upravili žalobu v zmysle výzvy okresného súdu;

- 13. apríl 2004 – okresný súd vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k žalobe;

- 3. máj 2004 – žalovaná sa vyjadrila k žalobe;

- 13. august 2004 – okresný súd nariadil pojednávanie na 13. október 2004;

- 21. september 2004 – právna zástupkyňa sťažovateľky žiadala o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu kolízie pojednávanií;

- 5. október 2004 – okresný súd zmenil termín nariadeného pojednávania, pričom nový termín stanovil na 27. október 2004 z dôvodu „... účasti sudcu na vopred neplánovanom školení...“ ;

- 15. október 2004 – právna zástupkyňa žalobcov žiadala o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu kolízie pojednávaní;

- 27. október 2004 – konalo sa pojednávanie, na ktorom žalobca v 2. rade oznámil, že zomrel žalobca v 1. rade s tým, že s tým súvisiacu zmenu žalobného petitu predloží okresnému súdu písomne, pričom následne bolo pojednávanie odročené na 6. december 2004;

- 1. december 2004 – okresnému súdu bola písomne zaslaná zmena petitu;

- 6. december 2004 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po oznámení písomného ospravedlnenia právnej zástupkyne žalobcu, ktorá žiadala o jeho odročenie z dôvodu kolízie pojednávaní, odročené na 31. január 2005;

- 31. január 2005 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania odročené na 8. apríl 2005;

- 4. marec 2005 – okresný súd bez uvedenia dôvodu zmenil nariadený termín pojednávania na 18. apríl 2005;

- 13. apríl 2005 – právna zástupkyňa žalobcu v 2. rade v súvislosti so smrťou žalobcu v 1. rade upravila žalobný petit tak, že ako žalobcov uviedla všetkých jeho dedičov;

- 18. apríl 2005 – konalo sa pojednávanie, ktoré po vypočutí účastníkov konania bolo pre účely vypočutia svedka a vykonania dopytu na správcu dane odročené na 13. jún 2005;

- 10. máj 2005 – okresný súd dopytoval správcu dane ohľadom toho, kto bol platcom dane z nehnuteľností za spornú záhradu;

- 1. jún 2005 – správca dane (obec [REDACTED]) reagoval na výzvu;

- 6. jún 2005 – právna zástupkyňa sťažovateľky predložila listinný dokaz (dotazník, z ktorého malo byť zrejmé, že už v roku 1981 malo byť žalobcom známe, že nie sú vlastníkami spornej záhrady, pozn.);

- 13. jún 2005 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí účastníkov konania pre účely vyhlásenia rozsudku najprv odročené na 13. jún 2005 a následne okresný súd prijal uznesenie, ktorým pojednávanie odročil na neurčito pre účely doplnenia dokazovania;

- 24. august 2005 – okresný súd dopytoval notársku kanceláriu, ktorá mala v minulosti pripravovať kúpnopredajné zmluvy týkajúce sa spornej záhrady;

- 9. september 2005 – dopytovaná notárska kancelária odpovedala na výzvu;

- 20. september 2005 – okresný súd nariadil pojednávanie na 7. november 2005;

- 7. november 2005 – konalo sa pojednávanie v neprítomnosti žalobcov, ktorí sa neospravedlnili, pričom po oboznámení súvisiacich spisov bolo pojednávanie odročené na 1. december 2005;

- 1. december 2005 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým priznal, že sporná záhrada patrí do dedičstva po právnych predchodcoch žalobcov;

- 23. január 2006 – sťažovateľka podala odvolanie proti rozsudku;

- 31. január 2006 – okresný súd predložil spis na odvolacie konanie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“);

- 2. február 2006 – spis bol doručený krajskému súdu;

- 13. február 2009 – sťažovateľka na krajskom súde urgovala rozhodnutie o odvolaní;

- 25. jún 2009 – krajský súd vyhlásil rozsudok sp. zn. 8 Co 54/06, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobu zamietol;

- 10. august 2009 – spis bol vrátený okresnému súdu;

- 8. október 2009 – žalobcovia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie;

- 22. február 2010 – okresný súd vyzval žalobcov, aby zaplatili súdny poplatok za dovolanie, a súčasne vyzval sťažovateľku, aby sa vyjadrila k dovolaniu;

- 4. marec 2010 – žalobcovia zaplatili súdny poplatok;

- 18. marec 2010 – právna zástupkyňa sťažovateľky sa vyjadrila k dovolaniu;

- 27. august 2010 – okresný súd zaslal spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“);

- 2. september 2010 – spis bol doručený najvyššiemu súdu;

- 22. september 2010 – najvyšší súd prípisom sp. zn. 4 Cdo 194/2010 vrátil spis okresnému súdu ako predčasne predložený, pretože rozsudok krajského súdu nemal byť ešte účinne doručený všetkým účastníkom konania a tiež sa v spise nenachádzali splnomocnenia od všetkých žalobcov na ich zastupovanie advokátom v dovolacom konaní;

- 19. október 2011 – okresný súd doručoval rozsudok okresného súdu účastníkom konania a vyžiadal si chýbajúce splnomocnenia;

- 4. november 2011 – okresnému súdu boli doručené chýbajúce splnomocnenia;

- 25. november 2011 – okresný súd zaslal spis najvyššiemu súdu;

- 30. november 2011 – spis bol doručený najvyššiemu súdu;

- 21. február 2013 – najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 229/2011 zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie;
- 25. marec 2013 – spis bol doručený okresnému súdu;
- 3. apríl 2013 – okresný súd doručoval rozhodnutie najvyššieho súdu účastníkom konania;
- 30. október 2013 – okresný súd zaslal spis na ďalšie konanie krajskému súdu;
- 4. november 2013 – spis bol doručený krajskému súdu;
- 28. november 2014 – krajský súd vydal uznesenie sp. zn. 2 Co 501/2013, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie;
- 14. január 2015 – spis bol vrátený okresnému súdu;
- 12. január 2016 – okresný súd nariadil pojednávanie na 15. apríl 2016;
- 29. január 2016 – okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky aby predložila splnomocnenia „... *na zastupovanie žalobcov...*“;
- 4. február 2016 – právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila, že v konaní zastupuje žalovanú stranu, a nie žalobcov;
- 4. marec 2016 – právna zástupkyňa žalobcu v 2. rade predložila splnomocnenia na zastupovanie všetkých žalobcov;
- 15. apríl 2016 – konalo sa pojednávanie, na ktorom boli prítomní účastníci konania a ich právni zástupcovia, ktorí navrhovali meritórne prejedanie veci, avšak okresný súd bez uvedenia dôvodu bez ďalšieho pojednávania odročil na 24. jún 2016;
- 21. apríl 2016 – právna zástupkyňa sťažovateľky predložila judikatúru obdobnú s prejednávanou vecou;
- 24. jún 2016 – konalo sa pojednávanie, ktoré po vypočutí právnych zástupcov účastníkov okresný súd pre účely predvolania svedka odročil na 12. október 2016;
- 12. október 2016 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí svedka v prítomnosti právnych zástupcov účastníkov konania odročené na 16. december 2016 s tým, že na tomto pojednávaní okresný súd „... *vyzve zástupcov sporových strán, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci*“;
- 15. december 2016 – právna zástupkyňa žalobcov ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu jej imobility kvôli úrazu, pričom okresný súd následne zrušil termín pojednávania nariadený na 16. december 2016;

- 16. december 2016 – okresný súd odročil pojednávanie na 25. január 2017;
- 24. január 2017 – právna zástupkyňa žalobcov ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu kolízie s pojednávaním v inej veci a predložila aj svoju „záverečnú reč“;
- 25. január 2017 – konalo sa pojednávanie, ktoré okresný súd po konštatovaní o neprítomnosti žalobcov a ich právnej zástupkyne, ktorá ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní, toto bez ďalšieho odročil na 15. marec 2017.

III.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

10. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

11. V súvislosti s prvým kritériom „zložitosť veci“ ústavný súd posudzované konanie, ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva vydržaním, nepovažuje

za právne ani skutkovo zložité a zložitost' tohto konania nenamietal ani okresný súd. Metodika postupu súdov v týchto veciach je jasná a podporená stabilizovanou judikatúrou.

12. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky posudzovaného konania, z prehľadu procesných úkonov ústavný súd zistil, že v primeraných lehotách reagovala na výzvy okresného súdu a svojím správaním neprispela k predĺženiu doterajšej doby konania.

13. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného súdu, pričom v jeho postupe zistil viaceré obdobia nečinnosti. Okresný súd bol nečinný v období od 25. februára 2002, kedy žaloba žalobcov napadla okresnému súdu, do 19. marca 2003, kedy okresný súd po viac ako 1 roku od nápadu veci vykonal vo veci prvý procesný úkon. Okresný súd tiež predložil spis dovolaciemu súdu po viac ako 5 mesiacoch, odkedy bol pripravený na predloženie dovolaciemu súdu, a to konkrétne od 18. marca 2010, kedy sa právna zástupkyňa sťažovateľky vyjadrila k dovolaniu žalobcov, do 27. augusta 2010, kedy bol spis predložený dovolaciemu súdu. Na ťarchu okresného súdu možno pripočítať aj obdobie v trvaní viac ako 1 roka a 3 mesiacov, a to v období od 27. augusta 2010, kedy okresný súd postúpil spis na dovolacie konanie najvyššiemu súdu, do 25. novembra 2011, kedy okresný súd potom, ako z dôvodu procesného pochybenia na jeho strane, kvôli ktorému okresný súd predčasne postúpil spis najvyššiemu súdu, po odstránení tohto svojho procesného pochybenia tak urobil opäť. Podľa zistenia ústavného súdu bol okresný súd nečinný aj v období od 3. apríla 2013, kedy okresný súd doručoval rozhodnutie dovolacieho súdu účastníkom konania, do 30. októbra 2013, kedy okresný súd postúpil spis na ďalšie konanie krajskému súdu, t. j. takmer 7 mesiacov. Napokon okresný súd nekonal takmer 1 rok aj v čase od 14. januára 2015, kedy bol spis vrátený z krajského súdu späť okresnému súdu, do 12. januára 2016, kedy okresný súd začal vo veci opätovne konať a nariadil vo veci pojednávanie.

14. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd nekonal, resp. konal neefektívne po dobu viac ako 4 rokov a 3 mesiacov.

15. Na ťarchu okresného súdu však nie je možné pričítať obdobia, kedy sa spis nachádzal z dôvodu odvolacieho alebo dovolacieho konania na krajskom súde (od 2. februára 2006 – do 10. augusta 2009; od 4. novembra 2013 – do 14. januára 2015) alebo na najvyššom súde (od 30. novembra 2011 – do 25. marca 2013), pretože v tomto období okresný súd objektívne nemohol ovplyvniť priebeh a plynulosť tohto konania.

16. Obranu okresného súdu, podľa ktorého pravými príčinami priet'ahov v danej veci je veľký nápad vecí a nadmerná zaťaženosť sudcov okresného súdu, nebolo možné ani v tomto prípade akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd už totiž opakovane uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu však nevyplýva prijatie účinných opatrení.

17. Uvedené zistenia boli podkladom, na základe ktorých ústavný súd konštatoval porušenie sťažovateľkou označených práv, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

18. V nadväznosti na bod 1 výroku a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súde podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 15 C 30/2015 (pôvodne vedenej pod sp. zn. 13 C 27/2002) bez zbytočných priet'ahov.

19. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

20. Sťažovateľka sa domáhala priznania jej primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 €.

20.1 Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením, preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

20.2 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

21. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v sume 363,79 € vrátane DPH. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €.

22. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, vyjadrenie k prijatej sťažnosti) v celkovej sume 545,69

€ vrátane režijného paušálu a DPH, avšak keďže právny zástupca sťažovateľky si uplatnil nárok na ich úhradu iba v sume 363,79 € vrátane DPH, ústavný súd v záujme nerozhodnúť ultra petitem priznal sťažovateľke nárok na úhradu trov iba v uplatnenej sume, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2017